

Fylkesmannen i Vestfold

Kommunal- og regionaldepartementet

Postboks 8112 Dep

0032 Oslo

Vår saksbehandler / telefon:
Paul Hellenes /33 37 11 55

Deres ref:
06/532-1 MAR

Vår referanse:
2006/2148
Arkivnr: 340

Vår dato:
15.09.2006

Høring - Rapport H-2185 om Elektronisk stemmegivning.

Fylkesmannen i Vestfold viser til departementets høringsbrev av 13. mars 2006.

Konklusjon

1. Fylkesmannen i Vestfold slutter seg til det overordnede målet om at elektronisk stemmegivning skal gjøre det enklere og mindre kostnadskrevenende for velgerne å utøve sine demokratiske rettigheter. Samtidig må ikke elektronisk stemmegivning gå på bekostning av kravene til forsvarlig forberedelse, gjennomføring og kontroll av valget.
2. Fylkesmannen er enig med arbeidsgruppen i at elektronisk stemmegivning pr i dag bare kan være et supplement til den tradisjonelle valgordningen. Velgerne må ved elektronisk stemmegivning sikres muligheten for hemmelig stemmegivning. Dette kan vanskelig ivaretas dersom elektronisk stemmegivning tas i bruk i ukontrollerte omgivelser (utenfor valglokalet). Systemer for elektronisk stemmegivning i kontrollerte omgivelser (valglokale) bør utvikles og vil på sikt kunne være med på å effektiviser gjennomføringen av valg.
3. Fylkesmannen i Vestfold støtter forslaget om igangsetting av forsøkt med elektronisk stemmegivning. Dette forutsettes styrt, kontrollert og finansiert fra sentrale myndigheter.

Bakgrunn for saken

I juni 2004 nedsatte Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) en arbeidsgruppe for å vurdere om - og eventuelt hvordan - det bør innføres muligheter for å avgi stemme elektronisk ved politiske valg. Arbeidsgruppa har nå overlevert sin utredning i rapporten "Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter".

Rapportens innhold.

Arbeidsgruppen diskuterer både fordeler og ulemper ved innføring av elektronisk stemmegivning, enten det er stemmegivning utenfor godkjente valglokaler (ukontrollerte omgivelser) eller i offentlig godkjente valglokaler (kontrollerte omgivelser). De viktigste fordelene ved elektronisk

stemmegivning er forenkling og kostnadseffektivitet, riktig valgoppgjør raskere og muligheter for økt valgdeltagelse. De viktigste innvendingene mot elektronisk stemmegivning er svekket mulighet for hemmelig valg og økt fare for kjøp og salg av stemmer, svekkelse av lekmannskontrollen av valget gjennom bruk av avansert teknologi og økte kostnader. Det er også pekt på en viss fare for økt avstand mellom ressurssterke og ressurssvake velgere og for høy avhengighet av enkelte systemleverandører.

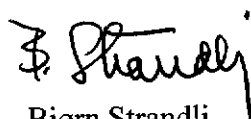
Norge har langvarige og gode tradisjoner for å forberede og avvikle valg på en forsvarlig måte. Dette synes også å være godt forankret hos velgerne. Et bærende element i et hvert demokrati er nettopp at velgerne har tillit til at valgene forberedes, gjennomføres og kontrolleres på en betryggende måte og at valg gjennomføres innen lovbestemte valgperioder. Både tekniske og/eller menneskelige feil kan bidra til å svekke tilliten hos velgerne og dermed svekke legitimiteten til selve valget. Hovedfokus må derfor alltid være å minimalisere muligheten for at det gjøres feil, enten av teknisk og/eller menneskelig art. Etter fylkesmannens oppfatning må dette alltid være i hovedfokus når en skal vurdere endringer i valglovgivningen.

Arbeidsgruppen anbefaler at elektronisk stemmegivning kun skal være et *supplement* til den tradisjonelle måten å avgi stemme på. Videre mener arbeidsgruppen at stemmegivning i valglokale må bestå i overskuelig fremtid. Dette innebærer at velgere som ikke føler seg trygge på teknologien, fortsatt skal kunne stemme på tradisjonell måte. Etter Fylkesmannens mening vil det å tillate elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser på valgdagen, kunne komme i strid med prinsippet om å gi velgerne mulighet for hemmelig stemmegivning.

Før en setter i gang forsøk med elektronisk stemmegivning foreslår arbeidsgruppen at det etableres en egen prosjektgruppe som skal ha det overordnede ansvaret for planlegging, gjennomføring og evaluering av forsøksvirksomheten. Det foreslås også at det etableres et sentralt godkjenningsregime for kravspesifikasjoner, kontroll og gjennomføring. Arbeidsgruppen anbefaler videre at forsøksvirksomheten med elektronisk stemmegivning skal styres og finansieres fra sentralt hold. Fylkesmannen støtter dette forslaget til organisering av støttevirksomheten.

Slik Fylkesmannen ser det, er det viktig å ta i bruk de muligheter som ligger i elektronisk stemmegivning og bruke dette som et positivt supplement til dagens valgordning. På kort sikt innenfor et klart avgrenset område, i tråd med arbeidsgruppens anbefalinger. På lengre sikt vil trolig den teknologiske og den samfunnsmessige utviklingen gå mot at dette kan gjennomføres på bredere basis. Fylkesmannen mener derfor det er viktig at en arbeider videre med spørsmålet om elektronisk stemmegivning, slik det anbefales i arbeidsgruppens rapport.

Med hilsen
Fylkesmannen i Vestfold

Bjørn Strandli
ass. fylkesmann

Paul Hellenes
seniorrådgiver